

॥ ३॥ ४॥ ५॥ ६॥ ७॥ ८॥ ९॥ १०॥ उशनसाशुकेण असंहार्यः पितुर्वरदानात्कालेनापिसंहर्तुमशक्यः ॥ ११॥ १२॥ कुमारः कार्तिकेयः ॥ १३॥ १४॥ पावकिः कार्तिकेय एव ॥ १५॥

नहिजातुद्वयोर्बुद्धिः समाभवतिकर्हिचित् ॥ शौर्यं च बलनेतृणां स्पर्धते च परस्परं ॥ ३॥ श्रूयते च महाप्राज्ञैर्हयानमितौजसः ॥ अभ्ययुर्ब्राह्मणाः सर्वे समु-
च्छितकुशध्वजाः ॥ ४॥ तानभ्ययुस्तदा वैश्याः शूद्राश्चैव पितामह ॥ एकतस्तु त्रयोवर्णा एकतः क्षत्रियर्षभाः ॥ ५॥ ततो युद्धेष्वभ्यज्यत त्रयोवर्णाः पुनः पुनः ॥ क्ष-
त्रियाश्च जयन्त्येव बहुलं चैकतो बलं ॥ ६॥ ततस्ते क्षत्रियानेव प्रच्छुर्द्विजसत्तमाः ॥ तेभ्यः शशंसुर्धर्मज्ञायाथातथ्यं पितामह ॥ ७॥ वयमेकस्य शृण्वानामहाबु-
द्धिमतोरणे ॥ भवंतस्तु पृथक् सर्वे स्वबुद्धिवशवर्तिनः ॥ ८॥ ततस्ते ब्राह्मणाश्च कुरेकं सेनापतिं द्विजं ॥ नये सुकुशलं शूरमजयन् क्षत्रियांस्ततः ॥ ९॥ एवं ये कु-
शलं शूरं हितेप्सितमकल्मषं ॥ सेनापतिं प्रकुर्वन्ति ते जयन्ति रणेरिपून् ॥ १०॥ भवानुशनसा तु ल्योहितैषी च स दामम ॥ असंहार्यः स्थितो धर्मसनः सेनापतिर्भव ॥
॥ ११॥ रश्मिवतामिवादित्यो वीरुधामिव चंद्रमाः ॥ कुबेर इव यक्षाणां देवानामिव वासवः ॥ १२॥ पर्वतानां यथामेरुः सुपर्णः पक्षिणां यथा ॥ कुमार इव देवा-
नां वसूनामिव हव्यवाट् ॥ १३॥ भवता हिव यंगुप्ताः शक्रेणेव दिवौकसः ॥ अनाधृष्या भविष्यामस्मि दशानामपि ध्रुवं ॥ १४॥ प्रयातु नो भवानग्रे देवानामिव पा-
वकिः ॥ वयं त्वामनुयास्यामः सौरभेया इव वर्षभं ॥ १५॥ भीष्म उवाच ॥ एवमेतन्महाबाहो यथावदसि भारत ॥ यथैव हि भवंतो मे तथैव मम पांडवाः ॥ १६॥
अपि चैव मया श्रेयोवाच्यं तेषां नराधिप ॥ संयोद्धव्यं तवार्थाय यथामे समयः कृतः ॥ १७॥ न तु पश्यामि योद्धारमात्मनः सदृशं भुवि ॥ ऋते तस्मान्न रव्याघ्रात्कुं-
तीपुत्राद्धनं जयात् ॥ १८॥ सहिवेदमहाबुद्धिर्दिव्या न्यस्त्राण्यनेकशः ॥ न तु मां विदुतो युद्धे जातु युध्येत पांडवः ॥ १९॥ अहं चैव क्षणेनैव निर्मनुष्यमिदं जगत् ॥
कुर्यां शस्त्रबलेनैव स सुरासुरराक्षसं ॥ २०॥ न त्वेवोत्सादनीयामे पांडोः पुत्राजनाधिप ॥ तस्माद्योधान् हनिष्यामि प्रयोगेनायुतं सदा ॥ २१॥ एवमेषां करिष्या-
मि निधनं कुरुनंदन ॥ न चेत्ते मां हनिष्यन्ति पूर्वमेव समागमे ॥ २२॥ सेनापतिस्त्वहं राजन् समयेनापरेण ते ॥ भविष्यामि यथाकामं तन्मेश्रोतुमिहार्हसि ॥ २३॥
कर्णो वा युध्यतां पूर्वमहं वा पृथिवीपते ॥ स्पर्धते हि सदा त्वर्थं सूतपुत्रो मयारणे ॥ २४॥ कर्ण उवाच ॥ नाहं जीवति गांगेये राजन् योत्स्ये कथंचन ॥ हते भीष्मे तु यो-
त्स्यामि सहगां डीवधन्वना ॥ २५॥ वैशंपायन उवाच ॥ ततः सेनापतिं च क्रेविधिवद्भूरिदक्षिणं ॥ धृतराष्ट्रात्मजो भीष्मं सोभिषिक्तो व्यरोचत ॥ २६॥

॥ १६॥ १७॥ १८॥ विदुतो विस्पष्टो भूत्वेत्यर्थः ॥ १९॥ २०॥ न मे मया उत्सादनीयाः नाशयितुं शक्याः सदा प्रत्यहं ॥ २१॥ २२॥ २३॥ २४॥ २५॥ २६॥